

המרכז הבינתחומי הרצליה
למנהלים

בית ספר ברוך איבצ'ר
לפסיכולוגיה

בית ספר רדזינר
למשפטים

פסיכולוגיה משפטית

הכשרה ביישומים פסיכולוגיים במשפט

יוזמת התוכנית: ד"ר רבקה רייכר

ריכוז אקדמי: ד"ר גבי וייל, גב' ענבר כהן, ד"ר רות זפרן, ד"ר רבקה רייכר, ד"ר יהושע וייס

תהליכים פסיכולוגיים נוכחים בכל הליך משפטי. הכשרה מקצועית ואקדמית בתחומי ההשקה בין הפסיכולוגיה והמשפט מקנה יתרון ברור לאלו הרוכשים ידע ומומחיות בנושאים אלו. הכשרה ולמידה משותפת של צוותים רב מקצועיים מתחומי הפסיכולוגיה והטיפול ומתחום המשפט יכולה להעשיר ולהעמיק את הידע בתחומים אלו ולתרום להתמקצעות ולפיתוח מיומנויות.

השימוש בידע הפסיכולוגי בתחום המשפט צובר תאוצה. הבנות פסיכולוגיות מוצאות את ביטויין בחקיקה, ובקיום הליכים אלטרנטיביים להליכי המשפט המסורתיים, כדוגמת: בתי משפט קהילתיים, הליכי גישור, וצדק מאחה. הדרישה לידע הפסיכולוגי ולמעורבות פסיכולוגים ואנשי טיפול מקבלת ביטוי בהליכי "עדות מומחה" בתחומים שונים אשר להם זיקה ישירה למערכות אכיפת החוק ולהליכים פליליים ואזרחיים כאחד. תחומים אלו כוללים בין היתר: הערכת מסוכנות לאלימות כללית ומינית, הערכת כשירות לעמידה לדין ומצב נפשי בעת ביצוע העבירה, הערכת נזק בתביעות נזיקין, קביעת כשירות לכתיבת צוואה, הערכה נפשית לקבלת רישוי בתחומים שונים, והערכת מסוגלות הורית, משמורת ואפוטרופסות.

התוכנית מציעה לפסיכולוגים הכרות עם החשיבה המשפטית, התנסות במגעים מקצועיים עם משפטנים, והכשרה בכתיבת חוות דעת ומתן עדות מומחה בבית המשפט. למשפטנים ולבעלי זיקה למשפט מציעה התכנית הכרות עם החשיבה הפסיכולוגית המחקרית והטיפולית וצבירת ניסיון בדרכים לשתף פעולה עם אנשי טיפול.

בתכנית ניתן דגש על הרחבת הבסיס להבנות בין-מקצועיות וזאת תוך למידה הדדית של שפות המקצוע השונות ומיקסום התרומה של כל שפה בנפרד למען הצלחת ההליך המבוקש.

הלימודים ייערכו במשותף לפסיכולוגים, אנשי טיפול ומשפטנים, עם טיפוח הדיאלוג הבין-מקצועי.

דוגמאות לנושאים שייכללו בהכשרה:

1. הרחבת הידע בפסיכופתולוגיה הרלוונטית להליך המשפטי, כולל: סוגים שונים של פסיכوزה, מאפייני אישיות של עבריינים ועבריינות, הפרעות אישיות, והרלוונטיות שלהם בבית המשפט
2. הכרות עם שיטות לאבחון והערכה פסיכולוגיות ופסיכיאטריות במגוון תחומים, כולל: מסוכנות לאלימות כללית ומינית, מסוגלות הורית, הערכת נזק נפשי, וניהול חקירה נגדית
3. הרחבת הידע על המימד הרגשי בקשר בין עורך דין ולקוחובין אנשי טיפול ולקוחותיהם, הנפגשים בהקשר המשפטי, וזאת למען יצירת קשרי עבודה יעילים
4. מצבים נפשיים והשפעתם על המשפט, כגון: פוסט טראומה, זיכרון, הגיל השלישי, מוגבלות וכשירות
5. נגישות לצדק לאנשים עם מוגבלות נפשית ושכלית
6. תהליכי משפט אלטרנטיביים ויישוב סכסוכים, ומקומם של אנשי הטיפול והמשפטנים ביחד ולחוד
7. השפעות חברתיות ומערכתיות על המשפט ועל ההליך המשפטי
8. סוגיות הקשורות לילדים ולמשפחה המגיעות לבית המשפט, כולל: ניכור הורי, משמורת, אימוץ, והתמודדות עם משפחות חדשות ואלטרנטיביות
9. נושאים בעלי זיקה לפסיכולוגיה משפטית הכוללים סוגיות רפואיות וסוגיות במיון

יודגש כי התוכנית אינה מכשירה פסיכולוגים לעבוד כמשפטנים ואינה מכשירה את שאינם פסיכולוגים לעסוק בהתערבויות, אבחון או הערכה פסיכולוגיים.

מטרת התוכנית

להקנות ידע תיאורטי ומעשי המיועד להכשיר את המשתתפים לעסוק במקרים בהם נדרשות התערבויות מתחומי הפסיכולוגיה והטיפול בהליכים משפטיים ובתי משפט.

מבנה התוכנית

התוכנית כוללת הקניית ידע עיוני מתקדם לצד למידה חווייתית. בנוסף להרצאות הפרונטאליות יתקיימו סיורים ומפגשים עם אוכלוסייה פורנזיתוערך ניתוח של תהליכים המתרחשים בבתי משפט, תוך כדי צפייה בהם.

דרישות לסיום התכנית: השתתפות קבועה בלימודים והשתתפות בפרקטיקום בדרך של התנסויות וסימולציות בנושאים שייבחרו על ידי הסגל והמשתתפים ויוצגו בכיתה.

סגל המרצים

הסגל כולל את בכירי הפסיכולוגים העוסקים בפסיכולוגיה משפטית בישראל, מרצים מבתי הספר לפסיכולוגיה ומשפטים של המרכז הבינתחומי, שופטים, עורכי דין מהפרקליטות, הסנגוריה הציבורית ומהמגזר הפרטי, פסיכיאטרים משפטיים, ובכירים ממשרד הרווחה. התוכנית קיבלה את ברכת ראש האגף לבריאות הנפש במשרד הבריאות, והפסיכולוג הארצי במשרד הבריאות.

משך תוכנית הלימודים

הלימודים יתקיימו במשך שנת לימודים אחת. יתקיימו כ- 28 מפגשים בני 6 שעות אקדמיות כל אחד. הלימודים יתקיימו בימי שני בשבוע, בין השעות 20:30-15:30. יוגש כיבוד קל במהלך הלימודים. יהיו מספר פעילויות, כגון סיורים, אשר יתקיימו בשעות הבוקר. התוכנית תפתח ב- 4/11/2019 ותסתיים ב- 29/6/2020.

תעודת גמר

תעודה תינתן לעומדים בחובות התכנית ובנוכחות ב- 80% מהמפגשים. בתעודה יצויין כי הושלמו לימודים בתכנית לפסיכולוגיה משפטית.

תנאי קבלה

תנאי הקבלה לפסיכולוגים: בעלי מומחיות באחד מתחומי הפסיכולוגיה, ולמתמחים אשר השלימו לפחות מחצית מתקופת התמחותם.
תנאי הקבלה למשפטיים: בעלי תואר ראשון במשפטים ובעלי הסמכה מקצועית לעיסוק בעריכת דין.
בעלי מקצוע אחרים בעלי זיקה לתחום המשפט: יכולים להירשם ולקבל העשרה בתחום, כגון: עובדים סוציאליים וקרימינולוגים העובדים עם בתי משפט, ואנשי מקצוע אחרים הפועלים בתחום המשפט.
עמידה בראיון לבדיקת התאמה

הגשת מסמכים לרישום:

1. קורות חיים
2. תעודות בהתאם לדרישות הבאות:
פסיכולוגים: תעודת רישום בפנקס הפסיכולוגים; אישור תואר מומחה (או אישורים המעידים על סיום מחצית ההתמחות)
משפטיים: תעודת עורך דין או אישור תואר במשפטים
בעלי מקצוע אחרים בעלי זיקה מוכחת לתחום המשפט: תעודות המעידות על השכלה גבוהה ומקצוע ומכתב המפרט את הזיקה לתחום המשפט.
3. קבלה על תשלום להרשמה בסך 300 ש.ה. התשלום יעשה באמצעות האתר:

<https://www.eventer.co.il/forensicpsych19>

המרכז הבינתחומי הרצליה למנהלים

צוות הריכוז האקדמי יבחן את מסמכי הנרשמים, ינהל את הראיונות, ויחליט על קבלה, דחייה או בקשה להליכים נוספים על פי שיקול דעתם.

שכר לימוד

דמי רישום ו"רצינות": 300 ₪

שכר הלימוד לתוכנית: 14,900 ₪ (הסכום כולל מע"מ וכולל דמי רישום).

למשלמים את מלוא שכר הלימוד עד ל- 1/10/2019 תינתן הנחה של 900 ₪, דהיינו 14,000 ₪.

שכר לימוד לחברי הפ"י: 14,000 ₪ (הסכום כולל מע"מ וכולל דמי רישום).

התשלום הינו דרך הקישור המצורף: <https://www.eventer.co.il/forensicpsych19>

לפרטים ניתן לפנות ישירות לד"ר יהושע וייס, המנהל את התוכנית: forensicpsych@idc.ac.il

או בטל. נייד: 050-6278674, או לתהילה נדב, מנהלתנית התוכנית, בטל. נייד: 054-3184668